

En julegave på 11 millioner til musikterapiforskning

*Hanne Mette Ochsner Ridder, professor ved Musikterapiuddannelsen og Forskerprogrammet i Musikterapi, Aalborg Universitet.
Kontakt: hanne@hum.aau.dk*

11 millioner er pænt mange penge. Hvor kom de fra, og hvad blev der mon af dem?

Lillejuleaften 2009 tikkede en mail ind til en bemærkelsesværdig lang liste af musikterapeuter og musikterapiforskere. Den var fra professor Tony Wigram og med overskriften: A VERY BIG CHRISTMAS PRESENT. Han indledte med at skrive: *"I think you will all be very pleased to hear that an application I made to the Danish State Research Council back in June this year has been successful. In fact, it has been more successful than I could possibly have imagined...in my wildest dreams!!!"*. Han havde fået en mail fra dekanen som kunne se på Forskningsrådenes hjemmeside, at Musikterapiforskerprogrammet i Aalborg havde fået en bevilling på intet mindre end 11 millioner kr.

Forskerskolen ved det Humanistiske Fakultet havde søgt om i alt 20 mobilitetsstipendiat, dvs. fem stipendiat ved fire af ph.d.-uddannelserne. Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation valgte at give kun en del af bevillingen, men til gengæld en samlet bevilling til Musikterapi. Tony Wigram skriver målløs og begejstret i sin mail: *"I applied*

hoping to get 1 or maybe 2 stipendiates. The[y] have funded the entire application I made ... This is really a very large amount of investment. I am sure that the award we got was because we are seen as a really international school with a high profile abroad – so I want to thank you all for the way you have worked so hard to make this happen".

Formålet med forskningsprojektet var at undersøge evidensbaseret musikterapipraksis indenfor følgende fem hovedområder: autisme, demens, neurorehabilitering, onkologi og psykiatri. Tony Wigram kunne i sin ansøgning henvise til et allerede veletableret forskningsmiljø takket være Inge Nygaard Pedersen og Lars Ole Bondes etablering af et nordisk forskningsnetværk og til en række lokale og internationale forskningssamarbejder. Desuden havde der været afholdt to internationale vejlederkurser som sikrede at der også var vejledere til de nye ph.d.-studerende.

Da Tony Wigram samtidig havde en håndfuld scholarshipstuderende i pipeline, tydede alt på en markant stigning i indtag af nye ph.d.-studerende. Så inden alle juleønskerne, sluttede han derfor mailen med at

skrive: "So we have exciting years ahead of us – with maybe more than 20-25 in our group. I look forward to it so much!!!"

Det viste sig slet ikke at være nogen enkelt opgave, og som Tony Wigram senere skriver i en mail: "Getting 11 million for Stipendiates was an incredibly exciting and rewarding thing. But now we seem to be facing some very real problems...". For hvad er et mobilitetsstipendium egentlig, og hvem må ansættes? Stillingerne skulle besættes allerede inden udgangen af 2010, men, for netop at sikre mobilitet, ikke med folk som tidligere havde læst eller arbejdet på AAU, dvs. ingen af de tidligere musikterapistuderende. Da der kun er den ene uddannelse i Danmark, skulle det derfor

enten være stipendiater med en anden baggrund end musikterapi, eller med en udenlandsk musikterapiuddannelse. Skulle de nu rejse til Danmark i 3 år, og indsamle kliniske data her i landet, og på dansk? Og skulle de, som normalt i ph.d.-ansættelser, undervise på musikterapiuddannelsen? Så mange timer ville studienævnet slet ikke kunne give dem, og slet ikke aflønne dem for.

For at gøre en lang historie kort: alt løste sig hen ad vejen. Stillingerne blev annonceret internationalt og der kom et væld af ansøgere. Det lykkedes Tony Wigram at strække fem stillinger til syv ved at tilbyde nogle af de udenlandske studerende en blanding af et scholarship og en lønnet ph.d.-stilling.

Gruppen af ph.d.-studerende i Aalborg november 2011

Følgende stipendiater blev ansat:

- Aase Marie Ottesen, DK, University College Nordjylland og Vejle Kommune
- Helen Leith, UK, Anglia Ruskin University og HMP Bronzefield
- Orla McDermott, UK, Anglia Ruskin University og University College London
- Margareta Wärja, SE, Expressive Arts Stockholm AB og Karolinska Universitetssjukhuset (Klinisk Cancerepidemiologi)
- Monika Geretsegger, AT, Universität Wien og Dachverband-Österreichische Autistenhilfe
- Ruth Hertrampf, DE, HSK Dr. Horst Schmidt Klinik
- Julian O'Kelly, UK, Anglia Ruskin University og Royal Neurological Hospital London

Projektperioden forløb fra 1. Januar 2010 til 31. december 2014. Slutrapport og regnskab blev indleveret i 2015, og i forår 2016 kom der besked fra Forskningsrådet om at slutrapporten var godkendt. Regnskabet balancerede og viste kun et lille merforbrug. Af det store beløb var halvdelen gået til lønninger til ph.d.-studerende og 44% til overhead til universitetet. Resten dækkede udgifter til ph.d.-taxameter og de ph.d.-studerendes udgifter til kurser og dataindsamling.

I slutrapporten konkluderes at musikterapi i stigende grad indgår til sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse og at bevillingen i høj grad har bidraget til at styrke tværfagligt forskningssamarbejde og øge viden om anvendelsen af musik til særligt sårbare målgrupper. Resultaterne af den øgede forskningsindsats er i tråd med en markant øget bevågenhed for brugen af musikterapi, og viser at musikterapi øger social kommunikation for børn med autisme (Geretsegger),

skaber trivsel for demensramte, og giver omsorgsgivere nye redskaber i pleje og omsorg samt til observation og måling af trivsel for demensramte (McDermott; Ottesen), giver indsigt i forskelligartede (og målbare) reaktioner på musik ved bevidsthedsforstyrrelser (O'Kelly), samt øger fængselsindsatte kvinders resocialisering (Leith). Herudover er dataindsamling i Tyskland og Sverige vedr. musikterapi og psykoonkologi tæt på afslutning (Hertrampf; Wärja).

Der er indleveret og forsvaret fem afhandlinger: Leith (2014), McDermott (2014), O'Kelly (2014), Ottesen (2014) og Geretsegger (2015) som er tilgængelige fra forskerprogrammets hjemmeside, og 2 forventes færdige i 2017. Samlet har bevillingen medført en lang række publiceringer, hvoraf flere af de internationale publikationer har opnået status som 'most read articles' ligesom afhandlingerne har en høj downloadstatistik. Det vidner om højaktuel forskning som også vil give afsæt fremover, fx er fire af de færdige kandidater efterfølgende ansat i postdoc- eller seniorforskerstillinger. I juni 2016 var det fem år siden Tony Wigram sov ind efter svær sygdom. Han ville have været stolt og henrykt over at drømmene blev til virkelighed. Han fik sat et kæmpe skib i søen, og det har været en stor gave at få lov at sejle det i havn sammen med brave folk fra AAU og et fantastisk team på musikterapi. Tak for det!